

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BETSBÖL Szombaton 15. Mártziusb. 1788.

Minden-féle Hadi-Történetek, és Tudósítások.

Ebben a' 18-dik században már most 3-dikszor lobbant-fel a' Török-Porta, és az Austriai-Ház-között a' hadakozásnak tüze. Az első háború eredett 1715-ben, mikor a' Törökök véletlenül a' Velentzeieknek birtokait meg-támodván, töllök Morea fél-szigetét el-vették, és ez-által a' Károlvitzi 1699-ben kötött békeséget; mely a' Velentzeiekről-is szóllott, meg-rontották. Austriával-is 1716 ban el-kezdődött a' háború; de Eugeniusnak Péterváradnál és Belgrádnál tett híres győzedelmei, okozták

1718-ban azon békecséget, melyben *Servia*, *Belgrád*, és *Oláh-ország*nak edgy-része az ólt folyó vizéig, *Austriának* jutott. A' második háborura adott 1737-ben a' *Törököknek* a' *Muszka Tartományok*-ba tett gyakor ki-ütések alkalmatofságot: ez 2 ezrendökig tartván, következett az a' békecség; mely hirtelenkedve, VI-dik *Károly* Tsászárnak nem tetzése-szerént köttetvén; nem vólt *Austriának* igen hasznos. Ez már a' jelen-való 3-dik *Török-háború*: melyre hogy a' *Török-Portának* azon szándéka, mely-szerént *Krimiát* a' *Muszka Udvar*tól a' frigykötés ellen el-akarta foglalni; adott légyen alkalmatofságot, tudva vagyon. Ennek ki-meneteléről az ellenkező hatalmaknak, és a' készüléteknek nagyságából lehet itélni: mert *Austria*, és az ezzel frigyest *Muszka Udvar*; a' fel-vetések-szerént 500-ezer fegyveres katonát állítottak-ki a' *Török-eleibe*; de a' tsárázni akaró *Törökök* száma sem kevesebb ennél: és így egészfzen edgy *Millió* katoná rántott edgy-más-ellen fegyvert. Bóldog Isten! Mely sokaknak forr a' jó vér ezek közül az erekben! vagy erekből.

Nem örvendetes híré az, az ellenség-küzböbében fegyverrel álló hideget meleget edgy-aránt szenvedő *Márs Vitéz-szainak*? midőn azt halják, hogy az ő Urok 2-dik *József* olly kegyelmes rendelést mondatik tettek lenni; mely-szerént minden hadi-prédák eladatván, az azt nyert *Katonák* között fel-osztásának — ha pedig az illyetén préda fegyverből és más hadi-készületekből találna állani; annak maga ő Kélsége bizonyos illendő árrát fogná fizetni. — A' *Gréfen Magyar Huszár Regimentje*, melynek már edgy-néhány szerentsés próbáiról a' *Német-Levelekben*-is örvendetes híreket olvasunk, a' veres-nadrágot, és az ellenség előtt mindég szivre hatóbb ér-

érzékenységet okozott Magyar kardot nagyon esme-
retesé tette. Az ezek-által tett ragadományokról
máskor emlékeztvén — ezen nevezett Hufzár Sereg-
nek Fő - Stráamestere *Skaritza* Ur meg-fajditja a'
múlt hetekben, hogy a' (*Spahik*) Török-lovas Ka-
tonák rá-ütő szándékkal vólnának; melyre tsak hir-
telen edgy Kompania Horváth gyalogságot kérvén
magának, ezeket a' maga Hufzárjainak hátok-megé
állitá; kik a' lovasoktól éppen nem látszanak-vala.
Rá-ütvén a' fortélyt nem tudó Török-lovaság ki-
vont kardal, edgy puska lövésnyire közel várá:
ekkor a' maga Hufzárjai előtt; kik már ki-vont kar-
dal készen állanak vala, el-kiáltja magát: *halbrekz,*
halb-links! fele jobbra, fele balra! kik jobbra és
balra két-felé válván, mig ezen gyalogság két ke-
mény tüzet ada, a' két szárnyáról neki rugtatván
az ellenségnek, 600 lovas Törököket, tsak nem
példa-nélkül-való Vitézséggel, edgy lábíg le-apritta-
ta. — Edgy Szebenből tegnap előtt vett tudósító
levelet iktatunk ide; melynek noha már némely ré-
fze a' *Kurir* trombitájában hangzott-is, méltó az
el-olvasásra; — „ A' mi Oláh-orfzági Szomszédja-
ink fokkal ébrettebbek, hogy sem mindenek gondol-
hatnák. Maga a' Hertzeg *Mavrojéni* 3000 gyüle-
vész Katonáival a' határon fekvő Város-felé *Tok-*
tsánra törekedik; kinek jég-lábon álló kevélységé-
nek halotti pompájára már a' mi Hufzárjaink-is fo-
gokot fenik; a' honnan — Tudára adatván a' mi
Vezérünknek, hogy *Mavrojéni* edgy Spádárt 100
Törökökkel és 200 *Arnautákkal* szándékozik kül-
deni *Kineénbe*, (ez a' Veres toronyi Kapuak ál-
tal-ellennében lévő első Falú) a' múlt hónapnak
15-dikén *Kaballini* Kapitány Urat az első Oláh
Szelregementnek edgy osztályával; kik többnyire

kemény lővő Jágerek — és 16-dikán az *Orosz* Ser-
 géből *Rikhárd* Kapitány Urat maga Kompániájával;
 a' *Toskána* Sergéből fél-osztályt a' Veres-
 kapuhoz küldvén, 17-dikben őket maga a' Vezér a' Királyi
 határon által-vezeté, és az *Ólt*-vizén fekvő hi-
 dat el-foglalá. Innen *Kinénbe*, mely falú a' Ha-
 vafok közt edgy kies völgyben fekszik, 10 órára
 meg-érkezék, hól az itt lévő Oláhságtól bámuló
 szivefséggel fogattatván, edgy Bojér tsak hamar meg-
 fugá a' Vezérnek, hogy az erdőben nem meszszó
 edgy Kapitány 16-magával lappangana; kinek leg-
 ottan a' Hufzárók utánna indulának, és meg-
 kapván, magokat szivefen fel-adák; kik-is Fébr. 19-
 dikén 11 órakor ide Szebenbe hozatának. Ezek-
 nek Kapitányok *Mácedoniai* Görög, Bukuresti Ke-
 reskedő; ki-is edgy tsorda Olának akarátja-ellen té-
 tetett vala *Mavrojénitől* Vezérjévé. Ezen 16 em-
 bernek 28 piflolyok 14 puskájok, 2 kardjok és 2
 lovok vala; melyből, ezen Pappiros-malomba való
 Vitézek mely kemény hadi-lábon álljanak, ki-ki ál-
 tal-láthatja. Ezen fogoly Kapitány tegnap a' fő
 Vezérnél ebédele, és az egész Oláh-orfzági fa-nye-
 lű Katonaságról leg-bizonyosobb tudósítást teve. A'
 többi között azt-is meg-jelentette, hogy *Rivniken*,
 mely Helység *Kinéntől* tsak 4 mértföld, egy nagy
 Elés-tár tsak 30 Törököktől őriztetik; hová leg-ot-
 tán nagy sebefséggel Tsászfári Katonák küldetének,
 hogy a' már régen őrizeten lévő Törököket vál-
 tanák-fel. — Mely nagy kegyelmefséggel, mely
 nagy emberi-szeretettel kíván vala a' mi F. Monár-
 khánk és az ő fegyverben lévő egész Táborá bán-
 ni az ellenségével, ezek éppen olyan emberhez
 nem illő kegyetlenséggel és tsufszággal illetik a' mi

tsatában el-efett katonáinknak hólt testeket, a' mellyeket kezekbe kerithetnek; és mint törvénytelen gombba ellenség; a' félelemnek miatta most önként fel-adják magokat, majd midőn a' miéink nem-is vélnék, a' kevessebb számmal lévő őrizetre tüzet adnak s. t. Eppen most veszfziük a' tudósítást, hogy a' Noviban lévő Törökök; kik előbb fejer Zászlók' ki-tétele által magokat fel-adták vala, annak-utánna tüzelni kezdettenek és tsufságból minden színü Zászlókat raktanak ki. Edgy tsatázás-közben el-efett Ts. Tisztet halva meg-találván azt öszve-darabolták és a' tüzre hányták. A' Dubitzai Törökök a' tsatában el-efett katonáinknak mind fejeket szedték, azoknak fejeket a' Vár-fokán rendre karóba verték, a' káskéltit fejekre rakták, nékiek bajúszszat festettenek és szájokba pipát adtanak. Edgy Káplárt nyársba huzván, azt a' Vár kapujába állito ták, fegyvert adtanak kezébe, káskéltit fejébe, pipát a' szájába — tsuda yólna-é hát, ha ezek között e' fene természetü állatok között tsak egynek-is a' miéink pardont adnának? Miólta az efféléket a' miéink észre vették, azólta mint a' kölykeitől meg-fosztatott nyöstény Orofzlány ök-is olly fel-forrott indulattal tsatáznak ellenek, és még mind eddig igen szerentséfen folytatták a' háborút. — Eppen most érkezik a' Német-levelekben a' tudósítás, hogy a' Gréfen Huszár Sergének edgy Svadroma megint edgy Török lovas-tesztet irgalmatlanul meg-zavart, és 100-at közülök el-fogot. — A' Porta 10-ezer arannyot ígért annak, ki a' pártotütött Skutari Bafsának fejére szert tehet, és azt kézbe adhatja; ő pedig a' Skutari Bafsa 20-ezer katonáival Bányalukához közelíteni mondatik, és az ő fejére alkudazokkal 100-ezer milliomokért-is még-tsak szóba sem akar állani. —

Dreznyiknek meg-vételéhez még ezt-is hozzá adják, hogy a' benne lévő, a' miéinkel fene-duhóssággal viaskodott Törökök látván, hogy a' Város fok hombi és tüzes gollyobifoktól lángba vagyon borúlva, és hogy nints mód a' meg-maradásra; fokban közülők önként a' tűzbe ugrattanak, vagy dárdájokkal magok magokat által-ütötték; olly reménységgel, hogy majd vatsora után *Mahumeddel* edgyütt dohányozhatnak, de többnyire dohányos zatskóikat mind el-szedték a' Horvátok; és Kapitány *Mam-mola* 200 darab marhát küldött a' prédából a' fő Hadi-szállásra; nem igaz hát azon tudósításunk, hogy a' Horvátok itt a' prédát mind meg-emésztették volna.

Mint lett dólga *Zettin-Várának*; melynek ostromlására *Pesfarely* és *Knezetits Urak* rendeltettek; még nem bizonyos: Ez a' *Zettin* 3-ölnyi vastagságú kő-fallal vagyon körül-véve, a' Főbb kapunak tetejére tsináltak a' Törökök edgy 4 szegeletű fa-épületet, mellyet fővényel, földel, és kövel tele-töltöttek, olly tzállal; hogy-ba az ellenségek a' kapun bé-akarna menni, ezen épületnek le-dojtásával azokat el-temessék, és a' kapú-nyílását az-által bé-töltésék; ebben a' Várofsotkában vagyon 40 ágyú és 800 Török őrizetül. Barmaikat és ollyas jóvalkat edgy közel-lévő erdőben sorompókkal körül-véve tartják és őrzik, a' mint a' biuzi szemmel bírőkémek ennek végire mentek. *Dubitza*, az a' vezzett vér-ontásnak barlangja, mely már olly fok *Vitézeinket* meg-emésztette; a' mint írják meg-vételt: bártsak igaz volna! — A' mely 70 fogoly Törököket *Svetitzbe* hoztak; azok közt találtak 2 Aga, edgy Török Pap, ollyan rongyos mint edgy

lepedős tzigány ; a' többi-is mind igen otsmányúl néz-ki.

Egy szemmel látott bizonyoságnak *Rajevó-Zeloból* a' múlt hónapnak végén költ Levele: a' Broder Rgmtbéli Májor *Legrád* Ur közelebről tett jeles tselekedeteiről. Itt minékünk gyakran a' fülünk mellett süvölt a' Török gollyóbis : a' Száva-vize tulsó partján fekszik *Basánka*, mely mint-egy 150 házakból áll, és tsupa Törökök lakják : körülötte fekszenek 9. hozzá tartozó Török-faluk, a' szomszéd hegynék tetején vagyon az ő Várok, 4 szegeletre formált Sántzal és forompókkal bé-kerítve: ezen hegynék alyán vagynak ki-szegezve a' hajókat őrző ágyúk, ezen helységekét őrzik 3 Zászló alatt lévő lovas és gyalog Törökök. Tegnap Májor *Legrád* Ur Kapitány *Moldovitsal* a' helynek szemlélésire a' Száva-vize partjáig ki-ment vala, de sitve kételenítették visszfa térni, mert a' Törökök, kik a' magokra menendő ostromot gyanítják vala, rutúl kezdék a' gollyóbifokat a' Száván által hajigálni: már a' Májor Urnak ágyuzó-legényi, edgy osztály Fuzilérje (Flintás Katonák) és edgy Kompania jágere készen voltak melyek bokros helyen titkoson vezéreltetvén már a' parthoz közel meg-állottak vala: de nem tudván az ellenség fekvését, nem akartak vaktába próbálni, hanem edgy-néhány Jágerék elő állittatván edgyenként kezdének lövöldözni, fásérozni, melyre az értetlen Törökök az ő les-helyeikből mind elő-szaladának: ekkor a' Májor *Legrád* ágyúi kezdének menydörgeni, a' Törököknek nem kevés kárával; melyre a' Törökök felejtven a' tüzelést, ismét Sántzaikba verték magokat, melyekből midőn kemény ágyuzás által-is nem lehetne őket ki-üzni, Májor *Legrád* Ur olly bátorságra ve-

temedett hogy 100 legényével 4. hajókra ülve által iadálta az ellenség földére, a' hajóknak el-foglalására; mihelyt a' Törökök őket hajókra ülni észre vették mingyárt újra elő-nyargaltak, hogy által-meneteleiben meg-akadályoztassák, de magoknak még több kárával mint előbb, mert az innen lévő ágyuk meg szűnés-nélkül dörgötenek rájuk; és így Májor *Le-grád Ur* a' tulsó partra ki-érkezvén, kemény tüzelés által a' Törököket Sántzaikba visszra kergette. Sőt látván a' Törökök hogy ott sints bátorságos maradárok, 3 Zászlóikat öszve szedvén, el-szaladtanak és a' Várat-is üresen hagyták. De nem lévén rzéja a' Májor Urnak a' Várat olly kevés néppel el-foglalni, minthogy a' Török ágyukat kereketlen vóltok miatt hirtelen el-hozni nem lehetett, elégnék tartotta a' parton lévő hajókat el-foglalni, és azokkal még azon napon visszra-jöni: jól-is esett a' dolog, mert az alatt a' Törökök nagyobb számmal gyűlvén-öszve, kezdetek a' Májor Urra visszra-jövetelében tüzelni, de kételenítették a' mi ágyuink parantsolatjára ismét el-halगतai. Ezen tsatában ugy belé-hevültek a' Horvátok a' viadalban, hogy ezután több reménység lehet Vitézségekhez. Májor *Le-grád Ur*-is itt tsak edgy szörszálon marada-még; mertköntöfsén edgy ellenséges gollyobis szerentséfen keresztül mene.

(**) Péter - Váradról Generál Gróf *Kinszki Urnak*, Mártzius 3-dikán költ tudósítása-szerént: a' Török Grádiskától edgy orányi járó földre, *Róvina* határán, az ugy nevezett *Livetsi* mezőben, 7-ezer lovas Törökök Táborba szállottak: kik edgy *Sáli-Agának* vezérsége alatt, *Bányalutából Gráditskájóknak* segittségére jöttek, és rész-szerént az ott-lévő házakban, rész-szerént Sátorokban meg-telepedtek.

tek. — A' *Bányaluka*-felé menő úton *Glösznitzban*; az ugy nevezett *Karaulánál*, vagy a' *Rótzára* ne-
vű hegy-alatt, a' *Verbász* folyó-vizének partján egy
alkalmas dombra, a' *Törökök* jó őrizet alatt 6 á-
gyukat ki-szegeztenek; az ott által menő utnak bé-
rekesztésére. — A' *Török Grádiskának* a' miénkel
által-ellenben lévő oldalán egy újj *Báftya* vagy lö-
vő-Sántz éppítettett; melyre a' *Törökök* edgy szer-
felett-való nagyságu ágyut szegeztenek vala-ki: de
az innen tett lövöldözés által, azon újj *Báftya*nak
4-ölnyi tsorbája esett, a' nagy ágyu pedig haszon-
vehetetlenné tétetett. — *Ujj-Orsova*, melyben őri-
zetenn 7-ezer *Törökök* vagynak; olly nagy nyug-
hatatlanságban, és magában való meg-hasonlásban
vagyon az éleségnek szük-volta miatt: hogy min-
den-naponként sokan közüllök a' *Dunán* által jövőn
hozzánk által-szöknek. — A' *Horvath-orzági Tá-*
bortól, jött tudósítás-szént: Rébr. 27-dik, és 29-
dikén, az *Ototsáner Seregbéli Oberster Kulnekre*
Skipéna nevű falunál, és az *Ogulinus Seregbéli O-*
berster Pehárnikra Terátska-róla nevű erdőnél: a'
Törökök rá-ütöttek; de mindenik helyen 4-er ma-
gok közül halva hagyván visszsa-tértek. Itt ez *O-*
totsánerek közül 8-an el-estének, és 12-en sebet kap-
tanak: az *Ogulinerek* közül 2-tő esett-el. (**)

Edgy *Bukovinából* 4-dik *Mártziusban* jött Levél
erősíti, hogy *Printz Koburg*, a' ki 30-ezerből álló *Kor-*
donnal Bukovina-széleit meg-erősítette: a' *Tatároknak*
a' *Lengyel-orzági szélekre* tett gyakor ki-ütések által
arra indított, hogy bellyebb nyomuljon. A' kém-
elődni ki-küldött *Tisztek* hozzák azonban hírül:
hogy mint-egy 7-ezer *Tatárok* igen közel vólnának;
mely *Tatároknak* *Printz Koburg*-is 7-ezer katonáival
eleibe megyen, de több *Tatárokat* talál 17-ezernél-

is. Már ekkor késő levén vissza-térni, tsatázásra megyen a' dolog, és mingyárt az első ütközetben Printz *Koburnak* Katonái vissza-veretnek: de megbotzonkodván ezen a' Printz, újra rendbe szedi Katonáit, és 2-dik ütközetet próbál, még pedig olly szerénséfen hogy 8-ezer Tatórok a' tsatázó piatzon halva maradtak, a' többi el-széllyedett: itt részünkről is 3-ezeren el-estének. Más Levél ellenben ezen dologról azt mondja hogy a' Koburgi Seregnek mozdulása téelőzött volt, akkor Kotzim várára, de nem lévén a' Rómántzovi Armádának elegendő ágyuja, a' Koburgi Seregnek-is vissza-kellett térni. A' Tatórokkal való tsatáról ezután bizonyosobbat fogunk írni. — Generál de-*Vins* Ur Katonáival körül-vé-
vén edgy kisedet Török-Városfotskát, meg-izente a' lakosoknak, hogy vagy magokat adnák-fel, vagy az ostromlás el-fog-kezdődni: a' lakosok 24 órányi időt kértének a' gondólkozásra, mely idő alatt minden házoknak fedeleit le-rontották, hogy a' Vároft meggyújtani ne lehessen; ekkor o sztán meg-izenték Generál de-*Vinsnek* hogy már bátran el-kezdheti az ostromlást; mert ők magokat fel-nem-adják, — Megkell vallani hogy a' mostani hadi-történetekről néha olly ellenkező hitekkel tudósítatunk; hogy gyakran a' dolog koránt sem úgy találtatik mint hirdettetik: mi a' mint kapjuk a' tudósítást, úgy közöljük az E. Olvasókkal; azért ha valamiben különbben vólnais a' történet, addig magunkat menteni kiyánjuk míg a' történt dolognak valóságára juchatunk. — Edgy a napokban *Sofia* környékéről Bétsbe érkezett Árméniai Kereskedő azt bezzéli; hogy ő edgy Serviába jövendő mint edgy 20-ezer főből álló Török lovas Fábórral találkozott; és az erősíti, hogy még ol-

lyan válogatott Népből álló Török Tábornok soha nem látott életiben, mint ez. Mindenek azt beszélik, hogy a' Porta a' leg-szebb és tanultabb népet mind az Auszriaiak ellen rendelvén, a' Muszkák ellen csak a' fegyverben tértül gyakorlott Tatókkal és az Ásiai Sergekkel fogna tsatázni. Ez annál nagyobb ditsőségite fog a' mi Népünknek szolgálni, midőn az ezeken nyert győzelem' kofzorujával fognak a' Márs mezejéről viszfza-térni. — A' F. Monárkha minden Regimentjeinek a' *Fusgladiumát* viszfza adottnak lenni iratik; ugy, hogy az Obester, mint hajdon, azon-kivül, hogy az Udvarnak jelentést tégyen, a' maga büncöseit el-veztheti és meg-elevenítheti. — A' mondatik, hogy fok Helységek Ser-viában minden Török lakofok-nélkül vagynak és egészzen pusztán hagyattak. — A' Belgrádi Törökök a' külső-Városból mind a' Várba takarodtanak; ugy, hogy a' Hostátok mind üressen maradtak. — A' Márs préda fiai, a' Szabad-Sereg, minden tudósítafok-szerént, mind eddig igen szerentsés volt; és alig mulik edgy nap, hogy ezek a' Török földről márhákkal és más gazdag ragadományokkal ne-térnének-viszfza. — A' Törököktől már el-vett hajóknak száma 181-re megyen; 34-et pedig öszve-rontottak és el-merítették. Ezeken a' hajókan Lisztet és Torok buzát 1032 méröt, az az 2064 vékát talátnak 675 font vizát, és 45 bál gypjút. — Az ellenség előtt talpon fegyverben álló Auszriai Tábornak számát 217-ezer 416 emberekre vetik némellyek; egész erejét pedig mind edgyütt 400-ezer fegyveresekre; mely szám az egész Europai leg-hatalmasobb Monárkhiákban a' leg-nagyobb szokott lenni.

A Magyar-országi Nagy Tábornál következő Vezérek vagynak:

A leg-főbb igazgató Vezér Feldmarsal Lásci. — A Lovaság Vezére G. Kinszki. — Generál Lájdinántok: Gemingen, Najgebauer, Blankenstain, Klairfait, Tige, Drechsler, Brekhánville, Splényi. Generál-májorok: Alvintzi (a Gránátérfok Vezére) Palavicini, Benkhám, Harnonkart, Nádasdi, Ráil, Sturm, Ravanagh, Szaader, Harrakh, de Alton.

A Gyalog - Sergekből ezek: 6. Patalion Gránátéros. — Fő Hertzeg Ferdinándé 2. Battaliom. Eszterházi Antal 2. Bat. Eszterházi Miklos 2. Gyulai Samuel 2. Károli 2. Nádasdi 2. Pálfi János 2. Alvintzi 2. de Vins 2. Durlakh 2. Tertzi 2. Lattermann 2. D' Alton 2. Rájzki 2. Thurn 2. Neugebauer 2. Belgiojoso 2. Kaprara 2. Olasz Gránátéros 2. (mind ösze 44 Battaliom.) — Lovasok: Rafanagh 3. Divisio. Inokhevit 3. Karamelli 3. Sakmin 3. Czatorinszki 3. Dragonyos Toskána József 3. Kinszki 4. Modéna 4. Wurmszer Huszár 5. Divisio. (mind ösze 35 Divisio.)

A Gallitziai és Bukovinai Vezérek és Sergek: — A főbb igazgató Vezér Hertzeg Koburg. — Generál-Lájdinánt Szauer. — Generál-Májorok: Metzger, Thirhám, Buratinszki. — Gyalog Sergek ezek: Kaunitz 1. Battalion. de Vins 1. Kollorédó 1. Schröder 1. Pelegrini 1. Toskána Károly 1. Székbéli Katonáság 2. Battalion. (mind ösze 7 Battalionok.) — Lovaság: 4. Divisio Erdődi. 2. Divisio Székely. Az Erdélyi Tábor: Főbb-Vezér Feldmarsal Lájdinánt Fábris. — Generál Lájdinánt Rall

— *Generál Májorok*: Brukhlakh, Pfefferkorn, Entzenberg. — *Gyalogh Sereg*: Gyulai Ferencz 3 Batálion. Orofz 3. Székely 6. (mind-öszve 12 Bat.) — *Lovasok*: Hufzár Toskána Sándor 5 Divifio. Szávoja Drag. 3. Székely Hufzár 3. (mind-öszve 11 Divifio.)

Temesvárt és a Bánátban: Főbb Vezér Feldmarfal Lájdinánt G. Vartensleben. — *Generál-májorok*: Papilla, Benyovfzki, Bergh. — *Gyalogság*: Alvintzi 1 Batálion a' 2-dik. Dévintz 3-dik Batálion. Eszterházi Antal első Bat. Bánátusi katonaság 4 Batálion (mind-öszve 7 Batálion.) — *Lovas*: Vürtemberg Drag. 3 Div. Gréfen Hufzár 3 Divifio.

A' Horváth-oroszági Tábor: Főbb Vezér Generál Lájdinánt de-Vins. — *Generál-májorok*: Wallisch, Rubin, Klébek. — *Gyalogság*: Prájj 3-dik Batálion. Dájtsmáifzter 3-dik Bat. Eszterházi Miklos 3-dik Bat. és 16 Batálion Horvátság. (mind-öszve 19 Batálion.) — *Lovaság*: 2 Divifio Gréfen Hufzár. 3 Div. Toskána Leopold Drag.

A' Toth-oroszági Tábor: Főbb Vezér Feldmarfal Lájdinánt Mitrovfzki. — *Generál-májor*: Brentánó, Orofz, Likáner. — *Gyalogság*: Gyulai Samuelnek 3-dik Batálionja. Nádasdi 3-dik Bat. Fő Herceg Ferdinánd 3-dik Bat. Pálfi 3-dik Bat. Károli 3-dik Bat. A' Toth-oroszági katonaságból 6. Batálion (mind-öszve 11 Batálion.)

A' 2-dik Pattantyus Regimentből 16 Kompánia; az elsőből 4, és így 20 Kompánia Pattantyús.

Azok a' Sergek, mellyek ezen hónapnak 1-ső napján mozdúltanak-meg a' Táborhoz utozni: Alfő Auszriából: Langlois 1 Batálion, Stáin 1. Tillier 1. Toskána Károly 1. Toskána Ferdinánd 1. Pelegrini 1. Prájj 1. Dájtsmáifzter 1. Gránátéros 3. — —

Morvából: Tsászfár 1. Batálion. Laudon 1. Lászi 1. Palavitzini 1. — *Tseh-országból*: Fábris 1. Vartenslében 1. Volfenbüttel 1. Oliv Vallis 1. — N. B. Háboruban edgy Batálion annyi főből áll; mint Békefélegben edgy egész Regiment; és így képzelhetni mely véghetetlen erő áll a' határszélen.

Sirmiából. Közelget, és tsak alig ha nem 15-dik Mártziusban leszen az a' fokakat érzékenyi-ő ora, melyben Belgrádnak forsa el-válik. A' mi részünkről már ennek ostromlására minden készületeket megtettek. Printz de-Ligné, az In'fenér Seregnek Májora már Belgrádnak háta-meget minden-féle ostromló töltéseket tsináltatott, és a' Tábor-helyét-is ott mérte-ki, és felettebb nagy vigyázással tétetnek a' Rendelések. A' Szemlini-lakosok 6 Kompániára osztattak: Ezeknek magok közzül vagynak minden Tisztjeik és a' Városban kívül belől ezek patrolé-roznak. Ezeken-kivül minden Város-kapuk kemény Katonai őrizet alatt vagynak. A' Városokon és Helységeken-kivül Sántzok-áfattak és ágyuval meg-rakattak, és még a' Városoknak némely utzáit-is Spanyol forompokkal rakták-bé. A' tűz ellen minden ház-előtt edgy kád viz. — A' Belgrádot ostromló Sergek-is már ki-vagynak nevezve. Ez áll 7 Batálion Gránátérosból, kiknek Vezére Gen. B. Al-vintzi, és 10 Bat. Flintás katonákból s. t.; de erről ezután bővebben. — A' Belgrádi Törökök megint kegyetlenkedni kezdettenek a' Keresztényeken, még tsak Pappaikat és a' leg-tisztfebb őszhajú öregeket-is Sántz ásással terhelik. A' miénktől már meg-akadályoztattak a' Törökök, hogy Belgrádba szaladhassanak, vagy oda eleséget vihessenek; azér

több-

többnyire *Nisúba* szálladnak és ott magokat Sántzba verik. A' Török Keresztény Jobbágyok-is Sergekbe verték magokat, és a' Törökök' erőszak tételét erőszakkal verik-viszfza, és nyomólnak a' Duna-felé közelebb a' F. Tz. szélekhez. — A' Belgrádi Keresztény kereskedőknek minden jószágjaikat magokkal edgyütt a' Várba vitték a' Törökök, fegyvert adtanak nékik, hogy ők-is oltalmaznák a' Varat. Minden kemény munkát ezekkel dolgoztatnak; bottal áll a' Jautsár mindeniknek háta meget. Majd kiszabadúlnak ezek-is Egyiptomból! — A' Veres-toronyi Pofnsfon belől az Erdélyi Katonák a' *Kofiai* Klastromot el-foglalták és 80 Törökököt fogtanak itt-el. Ezekről-is bővebben következendő levelünkben; mert a' tudósítások-szerént nagy számú Török Sereg előtt verték magokat a' mi népünk Tábori helyben. — Fébr. 29-dikén A' Lovas Sergeknek Vezére, a' Mária Therésia Rendének Rittere G. *Karamelli* Károly Ur életének 73-dik éltendejében meghala. A' 6 Tábori Papok már a' Királyi szállásra Futokra el-mentenek. — T. T. Aron *Jákob* Ur, a' N. Váradi Megyének Nagy Prépostja, a' múlt hónapnak 21-dikén a' romlandókat örökké vakkal tserélte-fel.

Bihar Vármegyéből Püspökiből 25-dik Fébr.
 „ Minekutánn Méltóságos *Kalotai Xaverius Ferentz*, a' N. Váradi Megyében kegyelmesen resolváltatott Püspök Ur ő Nagysága a' N. Váradi Püspöki lakóhelybe meg-érkezet volna, itten csak edgy-néhány napokig tartott mulatása után Püspöki Szomszéd *M. Várofsába* jöve, melyben a' Püspökök nyári lakó Palotája vogyon, és ezen Püspökséghez tartozik.
 Meg-

Meg-érkezvén ide, mindeneknek reménységén kívül, nem a' maga Püspöki Palotájába, hanem az itten lévő *Toskán*a Sergének Ispotáallyába mene, hól, noha a' Régement távol vagon is, 30 személlyekből álló betegek feküsznek: a' betegeket itten rendre járta, ezeknek nyavalyáikat meg-tudakozta, őket meg-ajándékozta, és ezeknek gondviseléséről, atyai rendeléseket tett. Innen a' maga Palotájába késértetvén, minekutánna a' Város Elöl-járaitól meg-köszöntetett volna, előbb a' Plébániát, az-után a' Réformátusok' Gyülekezetét megtekintette, valamint a' Plébánus Urat, ugy a' Réf. Prédikátort *Szokolai István* Urat meg-látogatta, és mind a' két Valláson-lévő Elöl-járok és Lelki-Pásztorok jelen-létében a' Népet arra intette, hogy mind testvér atyafiak olly Felebaráti-szeretettel éljenek, és ne háborogjanak. Nem ez-é az igaz fő Pásztor? ki előbbfőz-is nem a' maga Palotáját, hanem nyavalyás juhait látogatja, és a' maga két részen-lévő nyájának szívébe edgy máshoz-való Felebaráti-szeretet plántál.

Pápa. 4. Márt. — Eppen azon nap előtt való este, mely 1779-dik éftendőben egész Várasunkat Vulkánus kementezéjévé változtatta vala; bennünket megint szörnyü rémületsel töltöbé. Ugyan-is most folyó Böjtmás Hovának 3-dikán estvéli 8-adfél orakor edgy Istáló itten meg-gyulodván, a' szerentséden szélnek fededelmé által annyira terjede a' tűz, hogy már 11 ora tályban 21 Házok, 2 lakatos műhely és edgy Istáló füst-be mentenek vala. Edgy *Sidoné* ijedtében és edgy lakatos legény a' tűz által életeltől meg-fosztottanak. Az itten lévő *Katonaság'*; a' Város előljároi, (T. O.V. Ispány *Somogyi János*, és Préfektus *Balafavits Mihály* Urakat ki-vévén, kik a' magok példájokkal igen sokot tselekedtenek) igen rosz és hideg eszközök valának ezen veszedelmes tűzben. — A' mi fő Hertzeginá *Ferantz* tegnap reggel (Penteken) indula a' Táborhoz.